

SECTION 1 PEDAGOGICAL SCIENCES

УДК: 378.147.46:355.4(477)

Алексеева Г. М.

к. пед. н., доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій
в управлінні та навчанні й інформатики,
Бердянський державний педагогічний університет

Хоменко В. В.

к. тех. н., доцент, доцент кафедри автоматизації,
метрології та енергоефективних технологій
Українська інженерно-педагогічна академія

СТРАТЕГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Актуальність. У воєнний час, дистанційне навчання дозволяє отримувати освіту безпечно та без необхідності відвідувати навчальний заклад особисто. Формування навичок командної роботи через дистанційну освіту є актуальними, оскільки воєнний стан обмежує фізичний контакт та спілкування [1]. Уміння працювати у команді надзвичайно важливе в кризових ситуаціях, де спільні зусилля можуть мати вирішальне значення [2].

Мета даного дослідження полягає у виявленні та аналізі оптимальних стратегій організації дистанційного навчання учнів в умовах воєнного стану з метою формування навичок командної роботи та забезпечення найвищого рівня безпеки та ефективності навчального процесу.

Наведемо *вправи для формування навичок командної роботи*. Мета таких вправ розвинути навички командної взаємодії у процесі спільної діяльності, навчити дітей працювати спільно в команді, познайомитись ближче та розкритись. Пропонуємо адаптовані до ситуації в Україні вправи, які підготувала психолог Лада Ендресен [3].

«ХВИЛЯ». Вік учнів: із 7 років. Всі учасники повинні мати увімкнені камери. Початковий учасник, що розташований в лівому верхньому куті екрана, запускає хвилю, рухаючи праву та ліву руки одночасно і називає своє ім'я. Всі інші учасники повинні відразу ж підхопити цю хвилю, рухаючи руками та називаючи своє ім'я. Вправа триває, доки хвиля не дійде до останнього учасника, створюючи ефект моря на екрані та підкреслюючи кожного учасника як унікальну частину цього процесу.

«ПРОТИЛЕЖНОСТІ». Вік учнів: із 9–10 років. Вчитель розділяє клас на дві групи і кожній групі надає твердження, до якого потрібно надати аргументи «за». Наприклад, одній групі додається твердження: «Зимові канікули кращі, ніж літні», а іншій - «Літні канікули кращі, ніж зимові». Також можуть бути твердження типу: «Для саморозвитку важливо спілкуватися з розумними людьми» та «Книги найкраще сприяють саморозвитку». Через 10 хвилин обидві групи обирають мовця, який зачитує аргументи своєї групи перед іншою половиною класу, і навпаки. Група, яка набере більше аргументів, вважається переможцем.

«СПІЛЬНОСТІ». Вік учнів: 9–10 років. У вправі "Спільності", учні також поділяються на дві групи. Кожна група протягом 15 хвилин має знайти та записати спільності всіх членів своєї групи. Наприклад: "Ми всі любимо торт Наполеон", "Нас всіх обурює, коли нас перебивають", "Ми всі маємо глибоку віру у перемогу України". Після 15 хвилин група представляє свої знайдені спільності. Перемагає та команда, яка знайшла більше загального.

«ЩО ТУТ СТАЛОСЯ?». Вік: із 10 років. Учитель формує групи з 4-5 учнів та надає кожній групі картинку з нетиповим сюжетом, запитуючи їх скласти власну історію за дві хвилини: "Що, на вашу думку, тут трапилось?" Після обговорення один з учнів має три хвилини, щоб розповісти класу свою історію. Ця вправа сприяє єднанню, стимулює фантазію та незвичайне мислення. До важливих аспектів варто відзначити, що для обговорення кожній групі доведеться створити окремий відеодзвінок на

платформі, а потім, після обговорення, знову об'єднатися у загальному класі в назначений час. Таким чином, якщо ви та ваші учні маєте гарні технічні навички, це завдання не викличе складнощів.

Мета навчання в умовах війни - психологічна підтримка, спілкування та переключення уваги дітей. Для цього важливо залучити батьків до навчального процесу, організувати релаксаційні та творчі заняття, пропонувати техніки медитації та дихальні вправи, заохочувати інтерес до навчання за допомогою цікавих фактів та гри, створювати відкрите спілкування та надавати емоційну підтримку.

Висновки. Умови воєнного стану роблять дистанційне навчання важливим для забезпечення безпеки та неперервного освітнього процесу. Розвиток навичок командної роботи через дистанційну освіту набуває особливого значення в умовах воєнного конфлікту, коли обмежений фізичний контакт та спілкування. Дистанційна освіта відкриває можливості для розвитку навичок співпраці та обміну інформацією в онлайн середовищі, що сприяє комунікативній компетентності учнів та стає критично важливою для забезпечення безпеки та ефективності навчального процесу в умовах воєнного стану.

Список літератури

1. Алексеева Г. М. Сутність і структура готовності майбутніх соціальних педагогів до застосування комп'ютерних технологій у професійній діяльності. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 1. Бердянськ : БДПУ, 2012. № 2. С. 9–14. URL : http://bdpu.org/sites/bdpu.org/files/foipt/stat_Alekseeva_8.pdf

2. Kravchenko N. V., Alyeksyeyeva H. M., Gorbatyuk L. V. Curriculum Optimization by the Criteria of Maximizing Professional Value and the Connection Coefficient of Educational Elements. *CEUR Workshop Proceedings*. 2018. Vol-1. P. 365–378. <http://ceur-ws.org/Vol-2105/10000365.pdf>.

3. Вітаю! Я - Лада Ендресен, дипломований дитячий психолог. <https://lada.help/>

УДК 378.147

Василенко О. М.

к. пед. н., доцент,

доцент кафедри психології та педагогіки,
Хмельницький національний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЯК СКЛАДОВОЇ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Останніми роками в Україні відбувається зміна ставлення суспільства до проблем інклюзії та інклюзивного навчання, що спричинено входженням нашої держави в європейський освітній простір та демократичними реформами в сфері освіти. У зв'язку з цим заклади освіти України потребують високо кваліфікованих спеціалістів, які здатні навчати і виховувати молоде покоління з особливими освітніми потребами, використовуючи при цьому сучасні методи збереження здоров'я, корекційно-розвивальні технології, механізми ефективного функціонування інклюзивного освітнього середовища.

Особливе місце у підготовці майбутніх педагогів займає компетентнісний підхід. При цьому, поняття «компетентність» у тлумачному словнику розглядається як психосоціальна якість, що означає силу і впевненість, які виходять із почуття власної успішності, корисності та дають людині усвідомлення своєї спроможності ефективно взаємодіяти з оточенням» [7, с. 203].

Теоретико-прикладні аспекти формування інклюзивної компетентності у майбутніх педагогів розглянуто в працях О. Бородіної, Ю. Бойчука, І. Демченко, Є. Клопоти, О. Клопоти, Г. Косаревої, І. Литвин, О. Микитюк, С. Наход, Т. П'ятакової, Н. Рокосовик, О. Ротко, В. Сулим, М. Чайковського та інших.

На думку дослідників Є. Клопоти та О. Ротко, інклюзивну компетентність педагога слід розглядати як складник його професійної компетентності, що містить такі